

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IX. Solvuntur objectiones Iudæorum, quibus probare conantur Christum non fuisse verum Messiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

Testimonia hæc divina in Scriptura existentia protulimus, quibus Messia Christi divinitas comprobatur: nunc alia quoque testimonia divina, à Deo mirabiliter extra Scripturam exhibitâ adduci possent, ut nost. & fidei assertio constaret magis, & pateret illustrius, quæ partim continentur prædictionibus Sibyllarum de Christi divinitate, partim eventibus aliquot mirabilibus, quibus historia produnt divinitus sæpè fuisse approbatam Christianorum de divinitate Christi sententiam, quæ legi possunt apud Bellar. Tom. 1. lib. 1. de Christo à cap. 4. & Gregorium de Valen. Tom. 1. d. 2. q. 1. p. 1. paragr. 19. Nunc solvere oportet: argumenta, quæ Judæi contra doctrinam hucusque à nobis traditam objiciunt.

Bellar. Tom. 1. lib. 1. de Christo à cap. 4. & Gregorium de Valen. Tom. 1. d. 2. q. 1. p. 1. paragr. 19.

CAPVT IX.

Solvuntur objectiones Judæorum, quibus probare conantur Christum non fuisse verum Messiam.

Objiciunt primò Judæi. Esto, aliqua de Messia à Prophetis prædicta, in Christo adimpleta sint, alia tamen existunt, quæ illi non conveniunt: Ergo non ille fuit verus Messias. Ant. prob. Nam ex Prophetis constat futuram Messia tempore maximam in populo Hebræo felicitatem, ut constat ex Isa. 6. Joel. 3. & Amos 9. ubi dicitur. *Ecce dies veniet dicit Dominus, & comprehendet arator messorem & calcator uva mittentem semen, & stillabunt montes dulcedinem.* Prædixit autem paulò ante: *In die illa suscitabo tabernaculum David, quod cecidit: sed hæc temporibus Christi non contingere: ergò, &c.*

Isa. 6. Joel. 3. Amos 9.

Resp. Hebræos sensu carnis esse deceptos. Regnum siquidem Messia, & felicitas per illum promissa, non caduca & materialis intelligenda est, sed spiritalis, & æterna: promissa sunt nobis per Christum ea bona, quibus non possunt esse aliqua meliora, quæque salutem veram hominibus afferunt: & cunctis mortalibus æquè possunt esse communia, hujusmodi autem proprietates non possunt convenire temporalibus bonis, sed spiritalibus & æternis. Deinde idem Messias alijs Prophetarum oraculis describitur pauper, humilis, & vitæ dolorum, & sciens infirmitatem. Signum est igitur abundantiam bonorum per ipsum futuram, non carnaliter sed spiritaliter intelligendam esse, ut rectè Hieron. sæpè docet super Prophet. & August. lib. de spiritu & littera.

Hieron. Augustin.

Objiciunt secundo, Tempore Messia prædictum ab Isa. est c. 11. *Lupos cum agnis, pardos cum hædis, leonem cum ove habituros: Habitat ibi lupus cum agno (inquit Prophe. a) & pardus cum hædo accubabit, vitulus & leo, & ovæ simul morabuntur, & puer parvulus minabit eos: sed hæc non evenerunt diebus Christi: ergò, &c.*

Isaia II.

Resp. Hæc & similia non sic ad litteram, & in sensu proprio esse intelligenda, sed in sensu metaphorico: sæpè enim sub metaphora materialium rerum spirituales promittuntur, ut non debeant Judæi ipsi litteræ, quæ spiritum occidit, adeo firmiter adherere.

Tertiò objiciunt: In scriptura prophetica significatum est fore, ut adventus Messia sit in summa gloria & majestate: sic autem non venit Christus: ergo, &c.

Resp. Duplicem esse Messia adventum in Scripturis prophetis prædictum, unum in humilitate ad redimendum genus humanum à peccatorum jugo, & servitute Diaboli, de quo Zachar. 9. *Ecce Rex tuus venit tibi, justus, & salvator, ipse pauper, & ascendens super asinam, & super pullum filium asina.* Ille adventus jam est impletus.

Zachar. 9.

Alterum in gloria & majestate ad judicandos homines in fine sæculi, de quo psalm. 49. *Deus manifeste veniet, Deus noster, & non silebit. Ignis in conspectu ejus exardescet, &c.* Isa. 66. *Ecce Dominus in igne veniet, & quasi turbo quadriga ejus reddere in indignatione furorem suum.* Hic adventus adhuc expectatur, ad eumque pertinent ea vaticinia, quæ malitiosè Judæi opponunt de gloria Messia: Ideo igitur Judæi errant, qui primum à secundo adventu non discernunt, ut egregiè ostendit Cyprianus libro de Idolorum vanitate.

Isa. 66.

Cyprian.

Quarto objiciunt: In scriptura etiam prædictum esse, ut adventu Messia vehementer lætaretur Israel; quod secus accidisse in adventu Christi competum est.

Resp. cum D. Paulo ad Rom. 9. *Non omnes qui ex Israel sunt veros esse Israelitas, neque qui semen sunt Abrahæ, filios veros esse Abrahæ: sed qui filij sunt promissionis, assumantur in semine, hoc est, veri Israel filij.* Hic Israel spiritalis omnino lætatur: est Christi adventu, quamvis non ille carnalis Judaicus, quæ vero de lætita Israelis in adventu Messia prædicta sunt, de spiritali Israele intelligi debent.

Rom. 9.

Quinto opponunt etiam alia vaticinia, quibus significatur fore, ut Messias populum suum vi atque armis liberet, quod non fecit Christus.

Resp. ea etiam spiritaliter intelligenda esse; de vi scilicet & potentia spiritali, quæ merito & passione Messia contineretur, valetque adeo ad superandos hostes spirituales, vie dicandosque homines in spiritualem libertatem à peccatis; id quod optimè ostendit Jo. Driedo num. 2. de captivitate & redemptione generis humani c. 1. memb. 3. dist. 3.

Jo. Driedo.

Ultimo tandem objiciunt quædam loca, quibus significatum est, fore, ut ad adventum Messia reedificaretur templum, quod neque per Christum factum est. Id verò præsertim colligunt ex Isa. 2. *Et erit in novissimis diebus preparatus mons domus David in vertice montium.* Sic prædixit Isa. unde colligunt in diebus Messia Hic: osolymitanum templum, & montem illum, in quo fundatum erat, supra omnes montes esse altius elevandum, ut Galatin. refert lib. 4. cap. 17. Resp. hunc locum, & si quæ sint similia huic, de templo spiritali, quod est Christi Ecclesia, intelligendum esse, ut inter alios egregiè ostendit Augustinus libro 18. de Civitate Dei cap. 45.

Isa. 2.

Galatinus

Augustin.

Quædam alia objiciunt, quæ ex prædictis facile solvi possunt: omnia vero inde oriuntur, quod Judæi litteræ corticem non censum, corpus non animam sæpè attendunt, neque duos Christi adventus agnoscunt, quæ duæ radices sunt Judaicæ cæcitatibus, ut bene notatur Tertul. in Apologet. adversus Gen. c. 21. Cyprian. li. de Idolorum vanitate versus suam, Irenæ. lib. 4. c. 16. Origen. lib. 1. contra Celsum non longe à fine, Rabbi Samuel in Epistola de

Tertul. Cyprian. Irenæus. Origenes. R. Samuel de

de adventu Messiae. ix. & x. habetur Tom. 5. Bibliothecæ. PP.

CAPVT X.

Solvuntur objectiones, quæ à Iudæis fieri solent, contra Messiaë Christi divinitatem.

Objiciunt primo Hebræi, verba illa Deut. 18. *Prophetam de gente tua, & de fratribus tuis, sicut me suscitabit tibi Dominus DEUS tuus.* Quæ de Messia esse prolata testes sunt fidelissimi, Petrus & Stephanus *Actuum* 4. & 7. Atqui verbis illis Moyles indicat Prophetam illum non esse futurum DEUM, tum quia dicit sibi futurum similem, atque adeo purum hominem, sicut ipse erat; tum maxime, quia subdit: *Ipsam audies, ut petisti à Domino Dno tuo in monte Horeb, quando dixisti, ultra non audiam vocem Domini Dei mei, & ait Dominus, Bene omnia sunt locuti, Prophetam suscitabo eu similem tui.* ergo ille Prophetam non erat futurus Dominus Deus; nam populus petebat, ne sibi Dominus loqueretur: at Deus admisit petitionem, dicens se daturum Prophetam, & per illum locuturum.

Vid. cap. 5. & 6. Bibliothecæ. Theolog. Tom. 5. lib. 4. Et 2. part. instructio- nis Missionariorum Tomo 4. operum ven. P. Joann. à Jesu Maria.

Resp. hoc loco solum dici, illum Prophetam fuisse futurum hominem verum, Prophetam, legislatorem, mediatorem inter homines & Deum, & ita similem Moyli, & in natura, & officio: non oportet autem ut in alijs omnibus conditionibus futurus esset omnino similis, alias nec fuisset redemptor, nec natus ex virgine, nec in similibus perfectionibus Moysem superasset.

Quod verò postea significat DEUM per se populo non esse locuturum, ita intelligi debet, ut non sit locutus eo modo, quo antea, quasi per divinitatem ipsam, & signis & prodigijs illam indicantibus, sed humana voce, per humanam naturam ex eorum genere assumptam, quo non excluditur, quin ille Prophetam DEUS simul futurus esset, & verus homo.

Objiciunt secundo. Turpe valde videri, ut DEUS æternus homo factus sit in tempore, in præsepio reclinatus, traditus, flagellatus, crucifixus, mortuus; quæ non solum inconvenienter & scandalosè affirmari videntur de DEO, sed videntur quoque Divinitati repugnare: non ergo Messias, qui homo erat futurus, neque Christus, qui fuit occisus, verè est DEUS.

Ad perfectam hujus objectionis solutionem, plura essent hoc loco dicenda ex ips, quæ latè à Theologis disputari solent 3. p. q. 2. sed incongruè, dum contra Judæos scribitur adducen- tur, quibus (si semel Scripturis credunt) illud est nobiscum commune, ut præter humanæ sapientiæ rationibus, ea quæ in Scripturis continentur, tanquam effata cælestia, atque à DEO dictata, & proinde verissima venerentur.

Quare si semel, ut demonstravimus, Scripturæ palam affirmant Messiam fore DEUM & hominem, Judæorum est, sicut Christianorum, Deo dicenti credere, quicquid ex humana philosophia objiciatur. At vero loco solutionis prolixioris prædictarum difficultatum, quæ in obje-

ctione insinuantur, placet partem eorum, quæ elegantissimè Nazianzenus scribit *Oratione 3. de Theologia*, sub finem referre, ut quæ maximè videantur, ad hunc locum pertinere. Progenitus, inquit, est Christus, &c. quæ sequuntur usque ad In infernum descendit, sed animas revehit, atque in cælos ascendit, venturusque est ad judicandos vivos & mortuos. Quibus eloquens atque doctissimus Pater, ornate admodum ostendit, quoniam pacto Christus Servator noster, cum humanitate divinitatem, cum humilitate gloriam, cum passione triumphum, cum morte victoriam gloriosè conjunxit. Atque hæc dixisse sufficiat, circa objectionem secundæ hujus difficultatis; nam DEO dante, in secundo Tomo pro Judæorum Catechismo, plura de convenientia incarnationis, mortis, ac passionis Christi dicemus.

Tertio tandem possent quædam novi testamenti loca adducere, quibus aliquando Christus minor Patre, factus, filius, aut creatus asseritur, quæ solent ab Arianis adduci, contra Christi divinitatem: sed quia Judæi tanto persequuntur odio novum testamentum, ut illo neque contra nos uti velint, ea prætermittemus, attenti solum ad objectionem Respondere, ea & similia de Christo secundum humanitatem intelligenda esse: secundum quam est filius MARIE Virginis, minor Patre, factus atque creatus in tempore, etsi concedendum absolute non sit, Christum esse creaturam, ut rectè admonuit D. Thom. 3. p. quia Christus in prædicta propositione sumi solet materialiter, pro supposito: secundum quod esset falsum dicere Christus est creatura, ea autem acceptio materialis hujus nominis Christi in prædicta propositione est valde conformis rationi, ut Theologi ferè omnes docent, & præsertim D. Tho. *Jaco citato*.

Ad calcem hujus cap. similitudines duas aliarum quarundam unionum rerum diversissimarum lubet annotare, quibus fiat credibile potuisse Deum naturam humanam unire divina persona: siquidem uniones alia creduntur, quamquam intellectui nostro difficillimæ sint, vel propter evidentem rationem, vel propter probabilem. Inter omnes ejusmodi uniones, illa ex D. Thom. sententia lib. 4. *contra Gent. c. 41.* & Athanasij in Symbolo, & aliorum Patrum, maxime videtur rationem hujus negotij credibilem facere, qua videmus animam & corpus, licet res diversissimæ sint, sic tamen copulari atque conjungi, ut ex illis conjunctis resultet unica substantia, unica nempe natura humana. Quare ergo sibi Judæi persuadere non poterunt fieri posse, ut ex substantia, seu personalitate Divini verbi, & humana natura seu humanitate constet una quædam substantia, quæ sit non una natura, sed una persona, in utraque natura, Divina, & humana subsistens?

Adducit etiam Dorandus in 3. d. 1. q. 1. similitudinem ex arborum insitione, ea enim fit, ut ex duabus diversis naturis, quarum quælibet sit completa secundum speciem, rationemque retineat suam, constituat unum quoddam, unitate quantitatis: sicut per hoc mysterium ex duabus etiam perfectis naturis, quarum utraque rationem suam conservat, existit una persona unitate substantiæ & perfectionis, quæ in his quæ sunt corporis expertia nominari solet quantitas virtutis seu perfectionis. Ex his duabus similitudini-

Z + bus,